

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова
Педагогічний факультет
Кафедра початкової освіти та інноваційної педагогіки

**РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)
«МЕТОДОЛОГІЯ ІННОВАЦІЙ У ВИЩІЙ ОСВІТІ: ВІД ІДЕЇ ДО
ПРОДУКТУ»**

Відомості про викладача

ПІБ	Матвієнко Олена Валеріївна
Посада викладача	завідувач кафедри початкової освіти та інноваційної педагогіки
Профіль викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?user=uiZxgSoAAAAJ&hl=uk&oi=ao
Електронна адреса	o.v.matvivenko@npu.edu.ua
ПІБ	Губарєва Дар'я Вячеславівна
Посада викладача	старший викладач кафедри початкової освіти та інноваційної педагогіки
Профіль викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=Tdeb2I4AAAAJ
Електронна адреса	d.v.hubarieva@npu.edu.ua

I. Основна мета навчальної дисципліни

Сформувати у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти системне розуміння інноваційних підходів в освіті, володіння методичними основами дизайн-мислення особистості, здатність до створення унікальної освітньої пропозиції та власного освітнього продукту. Забезпечити набуття практичних навичок дослідження освітніх потреб, генерування ідей, прототипування та реалізації інноваційних освітніх рішень із урахуванням сучасних викликів і тенденцій глобального освітнього простору.

II. Місце навчальної дисципліни в програмі підготовки фахівців

Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	Третій (освітньо-науковий)
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Освітня програма	Освітні, педагогічні науки
Рік впровадження	2025
Шифр навчальної дисципліни	СВ 27
Семестр навчання	5

III. Програмні результати навчання

Інтегральна компетентність. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми в галузі освіти/педагогіки у процесі дослідницько-інноваційної та професійної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики; застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення в галузі освіти й педагогіки.

ЗК 1 Здатність оволодівати загальнонауковими (філософськими) компетентностями, формувати системний науковий світогляд, професійну етику та загальний культурний світогляд завдяки абстрактному мисленню, критичному аналізу, оцінці, синтезу і генеруванню нових та складних ідей.

ЗК 4 Здатність технологічно планувати й здійснювати дисертаційну роботу, використовуючи новітні інформаційні та комунікаційні технології для вирішення наукових завдань, моделювання, моніторингу та опрацювання результатів експерименту, а також коректно інтерпретувати й презентувати ці результати.

ЗК 7 Здатність проявляти ініціативу, соціальну відповідальність, мотивувати колектив до спільної мети, ефективно працювати в команді, цінувати різноманітність і мультикультурність, усвідомлювати гендерну рівність та рівні можливості.

ФК 1 Здатність застосовувати наукову термінологію педагогічної науки та створювати ієрархічні структури наукових понять; розуміти системні зв'язки та цілісність педагогічних явищ і процесів; відстежувати сучасну нормативно-правову базу освіти та освітню політику України; формувати стратегічне бачення розвитку науки; аналізувати педагогічні явища в історичній ретроспективі; здійснювати компаративний аналіз педагогічних проблем у міжнародному та національному контекстах; інтегрувати інноваційний педагогічний досвід у власні наукові дослідження в закладах загальної середньої освіти та вищої школи.

ФК 5 Здатність застосовувати ефективні методи та прийоми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів та студентів в закладах загальної середньої освіти та вищої школи; проектування структури, змісту та процесу проведення лекцій і практично-семінарських занять; навички педагогічного спілкування з учнями та студентами; розвиток вербальної та невербальної комунікації з представниками різних соціальних, вікових, національних та релігійних груп; вирішення педагогічних конфліктів; здатність адаптувати комунікацію до різних цільових аудиторій.

ФК 9 Здатність ефективно використовувати інформаційно-комунікаційні технології в освітній діяльності закладів загальної середньої освіти та вищої школи; володіння методичними основами застосування ІКТ; впровадження сучасних цифрових технологій для вирішення освітньо-наукових завдань, моделювання педагогічних процесів, проведення моніторингу та аналізу експериментальних результатів.

ФК 12 Здатність інтегрувати принципи сталого розвитку в освітній процес закладів загальної середньої освіти та вищої школи та наукові дослідження; розуміння глобальних цілей сталого розвитку та шляхів їх реалізації через освіту; вміння формувати екологічну свідомість та соціальну відповідальність у суб'єктів навчання.

ПРН 2 Застосовує сучасні методи планування досліджень; обирає адекватні методи збору та аналізу емпіричних даних; використовує статистичні методи для перевірки наукових гіпотез; інтерпретує результати кількісних та якісних досліджень; розробляє обґрунтовані рекомендації на основі емпіричних даних.

ПРН 9 Застосовує інноваційні методи та прийоми організації навчально-пізнавальної діяльності; проектує структуру, зміст та процес проведення різних типів навчальних занять; демонструє високий рівень педагогічного спілкування; ефективно використовує вербальну та невербальну комунікацію; конструктивно вирішує педагогічні конфлікти; адаптує комунікацію відповідно до особливостей різних цільових аудиторій.

ПРН 13 Ефективно використовує інформаційно-комунікаційні технології в освітній і науковій діяльності; демонструє методичну компетентність у застосуванні ІКТ; впроваджує сучасні цифрові технології для вирішення освітньо-наукових завдань; моделює педагогічні процеси з використанням цифрових інструментів; проводить моніторинг та аналіз експериментальних результатів із застосуванням ІКТ.

ПРН 17 Виявляє актуальні дослідницькі задачі в галузі освіти; структурує наукові проблеми для забезпечення розвитку педагогічного знання; формулює дослідницькі гіпотези та пропонує шляхи їх верифікації; визначає перспективні напрями розвитку освітньої галузі.

ПРН 21 Керуватись нормативно-правовими документами у діяльності наукових установ та ЗВО. Визначати цілі інноваційної діяльності та впроваджувати кращі практики у професійній роботі.

IV. Короткий зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Дизайн-мислення як інструмент освітніх інновацій

Тема 1.1. Концептуальні основи дизайн-мислення. Розгляд дизайн-мислення як методології створення інновацій. Характеристика підходу як міждисциплінарної практики в освітньому, соціальному та підприємницькому середовищах. Аналіз досвіду впровадження дизайн-мислення у світовій освітній практиці.

Тема 1.2. Стендфордська модель дизайн-мислення. Огляд основних етапів стендфордської моделі: емпатія, визначення проблеми, ідеяція, прототипування, тестування. Інструменти для кожного етапу процесу. Приклади освітніх кейсів, реалізованих за цією моделлю.

Тема 1.3. Креативне мислення та генерація ідей. Механізми активації творчого потенціалу педагога-дослідника. Техніки фокусування, мозкового штурму та синектики. Практичні вправи для розвитку креативного мислення в умовах освітньої діяльності.

Змістовий модуль 2. Створення та впровадження інноваційного освітнього продукту

Тема 2.1. Формування унікальної освітньої пропозиції (УОП). Аналіз потреб і запитів цільової аудиторії. Стратегії створення унікальної ціннісної пропозиції. Визначення конкурентних переваг освітнього продукту в умовах ринку.

Тема 2.2. Планування та розробка освітнього продукту. Аналіз ринку освітніх послуг. Організаційно-правові аспекти створення продукту. Фінансове планування та ресурсне забезпечення. Розробка методичної та дидактичної бази.

Тема 2.3. Створення команди та бренду освітнього продукту. Побудова ефективної команди проекту. Принципи брендингу та позиціювання інноваційного продукту. Маркетингові інструменти у просуванні освітніх ініціатив.

Тема 2.4. Впровадження та масштабування інновацій. Стратегії впровадження продукту в освітнє середовище. Оцінювання ефективності інновацій. Можливості масштабування освітніх рішень. Приклади успішних практик впровадження.

Детальні теми лекційних, семінарських занять, питання до заліку, теми і завдання для самостійної роботи та інше містяться на курсі у Moodle.

V. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання

Кафедра початкової освіти та інноваційної педагогіки

Педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова

Матвієнко Олена Валеріївна, доктор педагогічних наук, професор.

Губарева Дар'я Вячеславівна, доктор філософії в галузі 01 Освіта/Педагогіка, старший викладач.

VI. Обсяг навчального навантаження і терміни навчання

	Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
Рік і семестр навчання	Третій, п'ятий	Третій, п'ятий
Кількість кредитів	3	3
Загальна кількість годин	90	90
Лекційні заняття	20	6
Семінарські заняття	20	6
Самостійна робота	50	78

VII. Політика навчальної дисципліни

ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог, які ставляться до здобувачів вищої освіти в УДУ імені Михайла Драгоманова (<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-udu>).

VIII. Основні інформаційні джерела

1. Барнет Б. Еванз Д. Дизайн-мислення. Спроектуй своє життя. Київ, 2018. 224 с.
2. Гойчук В.М. Актуальність дизайн-мислення в освітньому процесі НУШ. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/aktualnist-dizajn-mislenna-v-osvitnomuprocesi-novoi-ukrainskoi-skoli-472494.html>
3. Зубкова О. Дизайн-мислення в освіті. Педагогіка, 2018. URL: <https://vseosvita.ua/library/dizajn-mislenna-vosviti-4703.html>
4. Іванова В.В. Роль дизайн-мислення в освіті. Інтелект XXI. 2019. № 4.
5. Келлі Т. Келлі Д. Творча впевненість. Як розкрити свій потенціал. Київ, 2017. 296 с.
6. Концепція Нової української школи (ухвалена рішенням колегії МОН 27.10.2016).
7. Методичні рекомендації до нового 2021-2022 навчального року. ПОППО ім. М.В.Остроградського (від 27.08.2021 № 01-22/763).
8. Озарчук А. В. Модель сучасного уроку: новітні методи та підходи до навчання. URL: <https://vseosvita.ua/library/model-sucasnogo-uroku-novitni-metodita-pidhodi-do-navcanna-27497.html>
9. Островська К. М. Формування інформаційно-цифрової компетентності здобувачів освіти на уроках української мови та літератури в умовах компетентнісно зорієнтованої освіти. Рівне, 2020. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Голос України. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10– 22.
10. Робочий зошит для практичних та лабораторних занять з курсу «Педагогічні інновації в Україні та за кордоном»: навчальний посібник / О. Матвієнко, Д. Губарева, О. Попов – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2024. – 74 с.
11. Brown T. Design thinking. Harvard Business Review. URL: www.hbr.org
12. Matviienko, O., Vytrykhovska, O., Veremijenko, V., Zabiiaaka, I., & Tyulpa, T. (2023). Innovative development of the education industry in the European higher education area. Amazonia Investiga, 12(64), 136-145. <https://doi.org/10.34069/AI/2023.64.04.13>
13. Kryshatanovych, S., Bilyk, V., Matvienko, O., Stepanenko, L., & Tsvietkova, H. (2022). Influence of psychological conditions on the level of creative imagination. Creativity Studies, 15(2), 406–419. <https://doi.org/10.3846/cs.2022.15196>

ІХ. Система оцінювання

Поточний контроль	тематичні експрес-опитування (усні та письмові) на семінарських заняттях, творчі й пошукові індивідуальні роботи (групові проекти, презентації, есе, тренувальні тести, модульні контрольні роботи) тощо.
Підсумковий контроль	<p>Залік (диференційований)</p> <p>Важливі рекомендації!</p> <p>Моніторинг у формі заліку передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – виконання студентом (-ми) самостійно або під керівництвом викладача тематичних контрольних завдань на основі вивченого програмного матеріалу (накопичувальні кейси). – демонстрацію студентом (-ми) набутих компетентностей крізь призму підсумкових тестів або захисту тематичного проекту з використанням мультимедійних засобів та інших засобів візуалізації (PowerPoint, відео, колаж тощо) на засадах відкритості й прозорості. <p>Критерії оцінювання:</p> <p><u>Під час усних відповідей:</u> повнота розкриття питання; логіка викладення, культура мовлення; впевненість, емоційність та аргументованість; звертання до основної та додаткової літератури: підручників, навчальних посібників, періодичних (фахових) видань тощо; використання цитат, афоризмів, думок авторитетних вчених та ін.; аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.</p>

Під час виконання письмових (тестових) завдань: повнота розкриття питання; цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи; підготовка матеріалу за допомогою мультимедійної техніки, різних технічних засобів (слайдів, таблиць, схем, діаграмних рисунків тощо).

Перезарахування окремих тем або модулів дисципліни за умови підтвердження відповідних навчальних результатів, здобутих у межах неформальної освіти (курси, тренінги, семінари, сертифікати тощо): перезарахування здійснюється на підставі поданої документації, яка підтверджує зміст, тривалість і результати навчання, та після оцінки відповідності компетентностей викладачем курсу або уповноваженою комісією, відповідно до Положення про неформальну та інформальну освіту учасників освітнього процесу в УДУ імені Михайла Драгоманова (<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-neformalnu-ta-informalnu-osvitu-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu-v-udu-imeni-mykhaila-drahomanova>).

Рівень відповідності критеріям:

Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач виконав програму освітнього компонента повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах

Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач виконав програму освітнього компонента в повному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах програми освітнього компонента, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.

Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач виконав програму в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом виконав програму, але більшість тем засвоїв поверхово.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач засвоїв теми з освітнього компонента, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості питань курсу.

Незадовільний рівень:

35 – 59 балів – з можливістю повторного складання. Здобувач частково виконав програму, не засвоїв більшості тем програми курсу, володіє елементарними знаннями з освітнього компонента, не вміє логічно, послідовно, ґрунтовно висловлювати думку;

0 – 34 балів – з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента. Здобувач не виконав більшості завдань програми, не володіє навчальним матеріалом.

Основні та додаткові матеріали, необхідні для вивчення навчальної дисципліни, знаходяться в електронному навчальному курсі системи управління навчальними курсами MOODLE.

---

*Обговорено та затверджено на засіданні кафедри початкової освіти та інноваційної педагогіки
Протокол № 9 від 24 березня 2025 року*